

kirkelige Medlemmer. Der er jo et Punkt, det vide vi alle, som i den Henseende volder Vanskeligheder og gør Stillingen noget kilden og ubehagelig, det er Udtrykket i Grundlovens § 77. Det var jo en ulykkelig Ide, som Grundlovgiverne havde, at bringe dette ganske specielle Forhold ind i selve Grundloven — jeg sigter naturligvis til den Bestemmelse, hvorefter den, der ikke hører til Folkekirken eller noget anerkendt Trossamfund, skal yde de personlige Afgifter, som han ellers skulde yde til Folkekirken, til Skolevæsenet. Det er jo navnlig meget uheldigt, at man har gjort denne Bestemmelse til en Grundlovsparagraf. Jeg tvivler ikke, om, at hvis det ikke var Tilfældet, at Bestemmelsen kun kan forandres ved en Grundlovsændring, som nødvendig vilde bringe Spørgsmaalet om Rigsdagens Opløsning, om de kongevalgte Landstingsmænds Opløselighed o. s. v. frem til Afgørelse, vilde den højtærede Kultusminister dog sikkert her dele min Opfattelse og have stillet Forslag til en Ændring. Bestemmelsen virker paa mange Maader uheldig, om den end praktisk set kun har haft ringe Betydning. Det er jo dog sikkert nok, at det kun er et Skalkeskjul, naar der siges, at dette Bidrag, som vedkommende Dissenter skal yde, falder til Skolevæsenet, thi — hvis det betyder noget — befrier han Folkekirkens Medlemmer fra at yde deres fulde Bidrag, idet dette bliver nedbragt med det omtalte Beløb. Nu vil jeg gerne benytte Lejligheden til at nævne, at Grundlovens § 77 for det første vistnok er meget uklar. Der er et Forhold, som jeg aldrig har kunnet faa Rede paa. Det er Spørgsmaalet om, hvorledes det stiller sig, saa snart et Medlem af et anerkendt Trossamfund træder ud af dette, uden at træde ind i Folkekirken eller noget andet anerkendt Trossamfund. Skal hans Bidrag til Skolevæsenet rette sig efter det Bidrag, han ydede til det statsanerkendte Trossamfund, eller skal der foretages en særlig fingeret folkekirkelig Ligning for hans Vedkommende, saaledes at han skal yde det Bidrag, som det aldrig har været Meningen, at han skulde yde, som et Ækvivalent til Skolevæsenet. Det er et

Spørgsmaal, der kunde have haft meget stor praktisk Betydning, og det er mig bekendt fra et andet Land, at et Medlem af et Samfund, som ikke hørte til den officielle Kirke i dette Land, af visse personlige Grunde — han var en meget rig Mand, og man ønskede særlig at blokke ham — blev paalagt et Bidrag af 30,000 Kr. til en ny Kirkes Opførelse. Vedkommende unddrog sig dog paa en nem Maade derfra, idet han flyttede til et andet Land, hvilket under de givne Omstændigheder faldt Manden meget let, men da denne Ligning til anerkendte Trossamfund ikke foregaar efter bestemte Regler, men efter Formue og Lejlighed, kan den frembyde visse Vanskeligheder, og hvis Folkekirkens Synspunkter lægges til Grund, bliver Manden draget ind i Forhold, som ellers aldrig have haft Betydning for ham.

Der er et andet Punkt, og det er en praktisk Henstilling til den højtærede Kultusminister, om det ikke var muligt at anvende § 77 paa en noget fornuftigere Maade, end den hidtil er anvendt. Man anvender den nu saaledes, at naar en Mand træder ud af Folkekirken, tvinges han til at betale det Bidrag, som nu paalægges ham som Folkekirkemedlem, til Skolevæsenet. Men hvis en senere Lov, f. Eks. den nærværende, forøger det Bidrag, der er lignet paa Folkekirkens Medlemmer, kommer man til denne Mand, som for længst er traadt ud af Folkekirken, og siger: Nu kommer du til at betale mere til Skolevæsenet, fordi du tidligere har hørt til Folkekirken og nu er traadt ud, og man nu har fundet paa at ligne et større Bidrag paa Folkekirkens Medlemmer. Dette er en ganske urimelig Fortolkning af § 77, som en frisindet Kultusminister nok kunde faa forandret. Jeg nævner det i denne Forbindelse, fordi det forekommer mig, at denne ulykkelige Bestemmelse i Grundloven er det eneste alvorlige Argument, som kan anføres mod Ligning med Udpantningsret over for de Personer, som ere Medlemmer af det folkekirkelige Samfund.

Naar man nu godkender denne Betragtning, tror jeg fremdeles heller ikke, man kan modsætte sig den anden Betragtning, at Ligningen bør finde Sted over